МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філософський факультет
Кафедра теорії та історії політичної науки

Затверджено
на засіданні кафедри теорії та історії політичної науки
філософського факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28 серпня 2026 р.)
Завідувач кафедри: д. політ. н., проф. Шипунов Г.В.

Силабус з навчальної дисципліни “Динамічні виміри політики”, що викладається в межах ОПП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 052 “Політологія” галузі знань 05 “Соціальні та поведінкові науки”

Львів 2026 р.

Назва дисципліни	Динамічні виміри політики
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, 79000
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра теорії та історії політичної науки
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 “Соціальні та поведінкові науки”; 052 “Політологія”
Викладач (-і)	Шипунов Геннадій Володимирович, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри теорії та історії політичної науки
Контактна інформація викладача (-ів)	Електронна адреса: hennadiy.shypunov@lnu.edu.ua Сторінка викладача: https://filos.lnu.edu.ua/employee/shypunov-h-v Місце знаходження: Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, ауд. 204 Телефон: (032) 239-44-62
Консультації з дисципліни відбуваються	Щосереди, 15.05-16.25 год. (філософський факультет, вул. Університетська, 1, кім.204). Консультації у день проведення лекційний занять (за попередньою домовленістю). В он-лайн режимі за допомогою Zoom, Microsoft Teams, Google Meet (за попередньою домовленістю).
Сторінка дисципліни	https://filos.lnu.edu.ua/course/dynamichni-vymiry-polityky

Інформація про дисципліну	Навчальний курс „Динамічні виміри політики” є вибірковою дисципліною для студентів спеціальності “Політологія”. Вона викладається в 7 семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Дисципліна покликана забезпечити ґрунтовні знання з динамічних аспектів політики. Особлива увага при вивченні курсу „Динамічні виміри політики” приділяється формуванню аналітичних навичок, вмінню доцільно використовувати отриманні знання для вирішення теоретичних та прикладних проблем.
Коротка анотація дисципліни	Курс розроблено так, аби надати учасникам навчального процесу – майбутнім бакалаврам політології – необхідні знання для формування у них системного погляду на основні етапи розвитку категорії “політичний процес” у світовій політичній думці і в політичній думці України; детермінанти політичного процесу, роль та значення цінностей, економіки, соціальної, нормативно-правової сфери для політичних процесів, політичної участі, ухвалення політичного рішення; основні типів політичної діяльності, її рівнів та форм; політичне функціонування, політичні протести, політичні комунікації, політичні рухи, електоральну поведінку – основні теорії та особливості практики. На цій основі сформувати у майбутніх політологів вміння користуватися категорійно-понятійним апаратом з цього курсу, користуватися літературою та довідковим матеріалом з цієї проблематики; визначати основні теоретичні підходи до розуміння політичного процесу, феномени дійсності, які ця категорія розкриває; визначати взаємозв’язок категорій політичний процес, політичний розвиток, політична зміна, політична трансформація, політична модернізація; формувати уявлення про політичну діяльність, участь та поведінку, означити їх рівні і та типи; формувати критичне мислення; оцінювати сучасну політичну практику, визначати умови та причини того чи іншого політичного процесу, особливості їхнього перебігу, можливості управління ними; визначити якісні зміни у політичних процесах в українській політичній практиці.
Мета та цілі дисципліни	Мета вибіркової навчальної дисципліни „Динамічні виміри політики” – формування у майбутніх бакалаврів політології системного погляду на основні етапи розвитку категорії “політичний процес” у світовій політичній думці і в політичній думці України; детермінанти політичного процесу, роль та значення цінностей, економіки, соціальної, нормативно-правової сфери для політичних процесів, політичної участі, ухвалення політичного рішення; основні типів політичної діяльності, її рівнів та форм; політичне функціонування, політичні протести, політичні комунікації, політичні рухи, електоральну поведінку – основні теорії та особливості практики. На цій основі сформувати у майбутніх політологів вміння користуватися категорійно-понятійним апаратом з цього курсу, користуватися літературою та довідковим матеріалом з цієї проблематики; визначати основні теоретичні підходи до розуміння політичного процесу, феномени дійсності, які ця категорія розкриває; визначати взаємозв’язок категорій політичний процес, політичний розвиток, політична зміна, політична трансформація, політична модернізація; формувати уявлення про політичну діяльність, участь та

	поведінку, означити їх рівні і та типи; формувати критичне мислення; оцінювати сучасну політичну практику, визначати умови та причини того чи іншого політичного процесу, особливості їхнього перебігу, можливості управління ними; визначити якісні зміни у політичних процесах в українській політичній практиці. Крім того, курс спрямований на отримання студентами теоретичних знань та практичних умінь, які дадуть їм змогу адекватно і ефективно використовувати одержані навики у майбутній професійній діяльності.
Література для вивчення дисципліни	**Основна** 1. Арендт Х. Становище людини / Пер. з англ. – Львів: Літопис, 1999. – 256 с. 2. Арістотель. Політика / Пер. з давньогрецької. – К.: Основи, 2000. – 238 с. 3. Баландьє Ж. Політична антропологія / пер. з франц. О. Хоми. Київ: «Альт прес», 2002. 252 с. 4. Бортніков В. Політична участь і демократія: українські реалії. Луцьк: Вежа, 2007. – 524 с. 5. Вельш В. Наш постмодерний модерн / пер. з нім. А.Л. Богачова, М.Д. Култаєвої, Л.А.Ситніченко. Київ: Альтерпрес, 2004. 328 с. 6. Гантінґтон С. Політичний порядок у мінливих суспільствах / пер. з англ. Тарас Цимбал. Київ: Наш Формат, 2020. 448 с. 7. Горбатенко В. Людина і суспільство в ситуації постмодерну: філософсько-політичні детермінанти. Соціогуманітарні проблеми людини. 2010. № 5. С. 151–166. 8. Деггер Р. Участь у політичному житті і проблема апатії //Демократія: Антологія / Упоряд. О. Проценко. – К.: Смолоскип, 2005. – С. 304 – 326. 9. Денисенко В., Чепурко Г., Піддубний В. Особливості модернізації українського суспільства в умовах глобалізації. Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. 2018. Випуск 17. С. 145–154. 10. Денисенко В. Політика в контексті антропологічних вимірів // Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право. 2013. № 1(17). С. 34-39. 11. Зеленько Г. Кризи політичного розвитку в Україні:причини та зміст. Політичні дослідження. 2021. № 2. С. 33–61. 12. Карамишева Н. «Знаюча людина» як соціокультурний феномен. Соціогуманітарні проблеми людини. 2013. № 7. С. 26–36. 13. Кірюхін Д. Теорії модернізації та посткомуністичні суспільства. Актуальні проблеми духовності: зб. наук. праць / ред.: Я.В. Шрамко. 2015. Вип. 16. С.125-134. 14. Кононенко С. Політичний ризик і тоталітарний комфорт // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України. – К., 2008. – Вип. 42. (підсерія «Курасівські читання»). 15. Кутуєв П. Трансформації модерну: інституції, ідеї, ідеології: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2016. 516 с. 16. Кутуєв П. Модерн, модернізація, розвиток: ідеї та практики: монографія. Київ: Талком, 2015. 467 с. 17. Мацієвський Ю. У пастці гібридності: зигзаґи трансформацій політичного режиму в Україні (1991-2014) : монографія. Чернівці: Книги – ХХІ, 2016. 552 с.

18. Норт Д. Інституції, інституційна зміна та функціонування економіки / Д. Норт – К.: Основи, 2000. – 198 с.
19. Особливості суспільно-політичної модернізації країн пострадянського простору : монографія / за ред. к.і.н., доц. А.Г.Бульвінського. Київ : ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України», 2017. 288 с.
20. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір. – Львів: Тріада плюс, 2004. – 392 с.
21. Фоломєєв М. А. Політичні актори як дійові сили політичного процесу: проблема концептуалізації. Вісн. Дніпропетровськ. ун-ту. Сер. Філософія. Соціологія. Політологія. Дніпропетровськ: ДНУ імені Олеся Гончара, 2012. № 9(2). Вип. 22 (3). С. 207–211.
22. Шипунов Г. Інституційні особливості посткомуністичних політичних режимів як детермінанта розвитку (пост)комуністичних партій / Г. Шипунов // Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. – 2023. – Вип. 50. – С. 213–220. doi.org/10.30970/PPS.2023.50.28
23. Шипунов Г. Політичні режими посткомуністичних держав та специфіка організаційної еволюції політичних партій: особливості дослідження / Г. Шипунов // Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. – 2023. – Вип. 48. – С. 322–333. doi.org/10.30970/PPS.2023.48.40
24. Шипунов Г. «Нова політика» як наслідок ціннісної трансформації сучасних суспільств: особливості виникнення та тенденції інституційного розвитку в Західній Європі / Г. Шипунов, В. Швець // Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. – 2022. – Вип. 40. – С. 215–223. doi.org/10.30970/PPS.2022.40.28
25. Шипунов Г. Концептуальні засади транзитологічної парадигми: історія становлення // Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. 2012. Випуск 2. С. 103-114.
26. Acemoglu D., Robinson J. Non-Modernization: Power-Culture Trajectories and the Dynamics of Political Institutions. Annual Review of Political Science. 2022. Vol.25 (1). P. 323-339.
27. Beck U., Giddens A., Lash S. Reflexive Modernization. Politics, Tradition and Aesthetics in the Modern Social Order. Cambridge: Polity Press. 1994.
28. Bugden D. Technology, Decoupling, and Ecological Crisis: Examining Ecological Modernization Theory Through Patent Data. Environmental Sociology. 2022. Vol. 8 (3). P. 228-241.
29. Dalton R. J. Citizen Politics: Public Opinion and Political Parties in Advanced Industrial Democracies. 6-th ed. Washington: CQ Press, 2013. 342 p.
30. Dye T.R., Zeigler H. The Irony of Democracy: An Uncommon Introduction to American Politics. Stamford: Cengage Learning, 2008. — 448 p.
31. Fisun O. Neopatrimonialism in Post-Soviet Eurasia / Stubborn Structures: Reconceptualizing Post-Communist Regimes / Edited by Bálint Magyar. Budapest-New-York: CEU Press, 2019. P. 75–96.
32. Giddens A. The Politics of Climate Change. Cambridge: Polity. 2009.
33. O'Donnell G., Schmitter P.C. Transitions from Authoritarian Rule: Tentative Conclusions about Uncertain Democracies. Baltimore and London: The Johns Hopkins University Press, 1986. 81 p.
34. Oppenheimer J. A. Principles of politics: a rational choice theory guide to politics and social justice. – Cambridge: Cambridge University Press, 2012. 312 p.

35. Prokop M. Badanie nad reżimami hybrydalnymi. Case study systemy polityczne Ukrainy i Rosji w latach 2000-2012. Kielce: Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, 2020. 258 s.
36. Lewellen T. C. Political anthropology. An introduction. Third edition. Westport: Praeger publishers. 2003. 262 p.
37. Lipset S. M. Political Man. The Social Bases of Politics / S. M. Lipset. — Baltimore: The Johns Hopkins U.P., 1988.
38. Matsiyevsky Y. Mixed Values and Societal Constraints: The Weak Prospects for Authoritarianism in Ukraine // Demokratizatsiya: The Journal of Post-Soviet Democratization Institute for European, Russian, and Eurasian Studies. The George Washington University Advanced Publishing. Vol. 29 (2), 2021. P.135-158.
39. Matsiyevsky Yu. Revolution without regime change: The evidence from the post-Euromaidan Ukraine // Communist and Post-Communist Studies. – Issue 51. 2018. – P.349-359.
40. Schmitter P.C. Neo-Corporatism and the State \\ https://www.academia.edu/56944396/Neo_corporatism_and_the_State
41. Schmidt V. Taking Ideas and Discourse Seriously: Explaining Change through Discursive Institutionalism as the Fourth "New Institutionalism" // European Political Science Review. – 2010. – Vol. 2, Issue 1. – P. 1–25.
42. Schmidt V. Reconciling Ideas and Institutions through Discursive Institutionalism // Ideas and Politics in Social Science Research // D. Béland, R. H. Cox (eds.). New York: Oxford University Press, 2011. – P. 47–64.
43. Shypunov H. Social Rationality as the Basis of Political Discourse / M. Kovalchuk, K. Khvoinytska-Pereima, H. Shypunov, Y. Kovalchuk // Evropsky Politicky a Pravni Diskurz. – 2024. – Vol. 11(1). – P. 19–28. doi.org/10.46340/eppd.2024.11.1.3
44. Shypunov H. Dialogic Basis of the Categories of "Openness" and "Tolerance" to the "Other" in Modern Political Discourse – Martin Buber and Gabriel Marcel / H. Shypunov, M.Kovalchuk // Studia Warmińskie. – 2021. – Vol. 58. – P. 87–99. doi.org/10.31648/sw.6418

Додаткова

1. Алексєєва Т. Легітимність влади у період транзиту // Політична думка. – 1998. – №3– 4. – С. 109–120.
2. Арендт Х. Джерела тоталітаризму / пер. В. Верлюк, Д. Горчаков. Київ: Дух і Літера, 2002. 584 с.
3. Белл Д. Прихід постіндустріального суспільства // Сучасна зарубіжна соціальна філософія. – К.: Либідь, 1996.
4. Гаєк Ф.А. Конституція свободи / Пер. з англ. – Львів: Літопис, 2002. – 556 с.
5. Даймонд Л. Консолідація демократії і політична культура // Демократія. Антологія / упорядник О. Проценко. Київ: Смолоскип, 2005. С. 882-942.
6. Дарендорф Р. Ліберальний устрій під тиском: демократичні дилеми // У пошуках нового устрою: Лекції на тему політики свободи у XXI ст.: Пер. з нім. – К.: Вид. дім „Києво-Могилянська академія", 2006. – С. 74–90.
7. Денисенко В. Проблема раціоналізму та ірраціоналізму в політичних теоріях Нового часу європейської історії. – Львів: ПАІС, 1997. – 274 с.
8. Зеленько Г. «Навздогінна модернізація»: досвід Польщі та України. Київ: Критика, 2003. Розділ 1.

	9. Колодій А. Від «Сірої зони» до кольору сонця: помаранчева революція і демократичний перехід в Україні // Агора. Україна – нові перспективи. Випуск 1. – К.: Стилос, 2005. – С. 9–23. 10. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм: монографія. Київ: Сталь, 2005. 500с. 11. Маруховський О. Переваги та вади інформаційного суспільства // Політичний менеджмент. – 2005. – № 1 (10). 12. Мацієвський Ю. Між авторитаризмом і демократією: політичний режим після «помаранчевої революції». Політичний менеджмент. 2006. № 5. С.18-32. 13. Мацієвський Ю. «Помаранчева революція» крізь призму транзитології // Журнал «Ї». - № 40. – 2005. 14. Рікер П. Право і справедливість / Пер. з фр. – Київ: Дух і літера, 2002. – 216 с. 15. Романюк О. Посткомуністичні революції // Політичний менеджмент. – 2005. – № 4(13). – С. 16-28. 16. Токвіль де А. Давній порядок і революція / Пер. з фран. Г.Філіпчук. – К.: Юніверсум, 2000. – 224 с. 17. Тофлер Е. Третя хвиля / Пер.з англ. – К.: Всесвіт, 2000. – 480 с. 18. Фуко М. Археологія Знання. – Київ: Основи, 2004. – 327 с. 19. Conway M. M. Political Participation in the United States. – 3d ed. – Washington, DC: CQ Press, 2000. – 227 p. 20. Crotty W. J. Political participation and American democracy. – N.Y.: Greenwood Press, 1991. – 2008. – 233 p. 21. Gill G. Democracy and Post-Communism. Political change in the Post-Communist World. London and New York: Routledge, 2002. 272 p. 22. Inglehart R. The Silent Revolution: Changing Values and Political Styles among Western Publics. Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1977. 482 p. 23. Huntington S.P. Trzecia fala demokratyzacji. Warszawa: PWN, 1995. 326 s. **Інтернет-джерела** 1. Вісник Львівського університету: серія філософсько-політологічні студії / URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/uk/ 2. European Consortium for Political Research / URL: https://ecpr.eu/ 3. International Political Anthropology Journal / URL: https://www.politicalanthropology.org/ipa-journal 4. Political Process Theory / URL: https://www.thoughtco.com/political-process-theory-3026451
Тривалість курсу	120 годин
Обсяг курсу	52 години аудиторних занять. З них 26 годин лекцій, 26 годин практичних занять 68 годин самостійної роботи.

Очікувані результати навчання	**Після успішного завершення курсу студент набуде:** • **загальних компетентностей:** - знання предметної області та розуміння професійної діяльності. • **спеціальних компетентностей:** - здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності; - здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні; - здатність аналізувати та прогнозувати особливості впливу соціальних груп, груп інтересів та груп тиску на політичну реальність, організація та здійснення діяльності з захисту групових інтересів в політичному процесі. **Програмні результати навчання:** - вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах; - вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні; - вміти формувати стратегії проведення публічної політики, аналізувати функції та повноваження інституційних та неінституційних акторів в процесі здійснення публічної політики. **Тож за результатами засвоєння курсу студент повинен**: **знати:** - основні розуміння категорії "політичний процес", її становлення в історії політичної думки, теоретичні концепції політичних процесів; - головні політичні процеси, що характеризують політичні системи, особливості їх протікання, теоретичні підходи щодо даних процесів; типи та етапи політичних процесів тощо; - детермінанти політичного процесу, роль та значення цінностей, економіки, соціальної, нормативно-правової сфери для політичних процесів, політичної участі, ухвалення політичного рішення; - визначення основних типів політичної діяльності, її рівнів та форм; політичне функціонування, політичні протести, політичні комунікації, політичні рухи, електоральна поведінка – основні теорії та особливості практики. **вміти:** - дати визначення наступних термінів: політичний процес, політична зміна, політична трансформація, політична стабільність, політичний ризик, інформаційне суспільство, політична діяльність, політична участь, політична поведінка, політична людина, електоральна поведінка, відчуження, конформізм, політичні рухи, політична мобілізація, політичні протести. - оцінювати політичні процеси сучасних суспільств, зокрема у політичній системі Україні; - формувати позицію щодо політичних процесів, цінностей та формальних правил у політичному процесі; - прогнозувати розвиток політичних процесів.

Ключові слова	динамічне розуміння політики, політичний дискурс, методологія політичної науки, політичний процес, політична зміна, політична трансформація, політична стабільність, політична партій, політичний режим, політичний ризик, інформаційне суспільство, політична діяльність, політична участь, політична поведінка, політична людина, електоральна поведінка.
Формат курсу	Очний
Теми	**ДОДАТОК (схема курсу)**
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань із дисциплін «Вступ до спеціальності», «Філософія політки», «Історія політичних вчень», «Історія та теорія демократії», «Політичні інститути та системи».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання дисципліни	Лекції. Колаборативне навчання (групові проєкти, тьюторство). Дискусії. Он-лайн навчання (на платформах ZOOM та Microsoft Teams). Проблемно-орієнтоване навчання на основі вивчення текстів.
Необхідне обладнання	Програмне забезпечення для доступу до платформ ZOOM та Microsoft Teams. Ноутбук. Навчально-методичні рекомендації.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	**Оцінювання** проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: - поточний контроль: практичні/самостійні завдання, контрольний замір знань: максимальна кількість балів – 50; - залік: максимальна кількість балів – 50. **Підсумкова** максимальна кількість балів – 100. **Академічна доброчесність**: Роботи студентів мають бути їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування і втручання в роботу інших

	студентів становлять, однак не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак цього є підставою для незарахування тієї або іншої роботи студента викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Тож жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. **Відвідування занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції та обов'язково усі практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися всіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів.** Враховуються бали, набрані на поточному навчанні, в самостійній роботі і бали підсумкового заліку. Причому обов'язково враховуються присутність на заняттях й активність студента під час практичного заняття, списування і плагіат, несвоєчасне виконання поставлених завдань.
Питання до заліку	1. Поняття політичного процесу. Підходи до його розуміння. 2. Розуміння політичного процесу в українській політичній думці. 3. Етапи політичного процесу. 4. Типологія політичних процесів. 5. Стабільність і нестабільність політичної системи. 6. Політичний ризик. 7. Детермінанти політичного процесу. 8. Процес легітимації, його структура. 9. Типи легітимності за М.Вебером. 10. Типи легітимності за Д.Істоном. 11. Типологія легітимності Ж. Л. Шабо. 12. Революція як вид політичного процесу. 13. Політичний розвиток. 14. Політичні процеси аграрного, індустріального і інформаційного суспільств. 15. Інституційна методологія у вивченні політичних процесів. 16. Дискурс як методологія вивчення політичних процесів. 17. Інтеграція та дезінтеграція як процеси політичної системи. 18. Аксіологічні детермінанти політичного процесу. 19. Причини виникнення критичних ситуацій. 20. Типологія критичних ситуацій. 21. Управління політичним ризиком. 22. Біхевіоралізм та біхевіоризм як методологія вивчення політичного процесу. 23. Структурно-функціональний аналіз політичних процесів. 24. Теорія раціонального вибору при аналізі політичних процесів.

	25. Криза легітимності та шляхи виходу з неї. 26. Криза політичного розвитку. 27. Світовий політичний процес. 28. Суб'єкти та актори політичного процесу. 29. Структура політичного процесу. 30. Процес глобалізації: головні характеристики. 31. Модернізація політичної системи. 32. Види політичних ризиків. 33. Управління політичним ризиком. 34. Дискретні й недискретні політичні процеси. 35. Класифікація політичних процесів за А.Антошевські. 36. Співвідношення понять політичний процес, політична зміна, політичний прогрес. 37. Підходи до розуміння легітимності політичної системи. 38. Структурування публічного світу за Клаусом Хелдом. 39. Детермінанти політичного процесу у синергетиці. 40. Класифікація політичних ситуацій за Германом (квадра політичних ризиків). 41. Процес євроінтеграції. Українська перспектива. 42. О.Тофлер: процеси у суспільствах другої та третьої хвилі. 43. Особливості влади у інформаційних суспільствах (О.Тофлер). 44. Конструювання соціальної реальності (Бергер П. Лукман Т): етапи. 45. Особливості символічного універсаму (Бергер П. Лукман Т). 46. Політичний процес як сукупність діяльностей. 47. Поняття людини політичної. 48. Діяльність, праця та робота в концепції Х. Арендт. 49. Комунікативна дія Ю. Габермаса. 50. В.Чалідзе, концепція «людини ієрархічної» 51. Діяльність, участь, поведінка: підходи до розуміння. 52. Типологія політичної участі. 53. Інтрументалістські теорії політичної участі. 54. Девелопменталістські теорії політичної участі. 55. Переконання, позиції, цінності та їх вплив на політичну діяльність. 56. Напрямки психологічного включеності (залучення) до політики. 57. Мотивація влади. 58. Вікові характеристики участі. 59. Соціальний статус і політична участь. 60. Залежність території проживання та політичної участі. 61. Гендерні показники участі. 62. Політичне і правове середовище політичної участі. 63. Політична участь і політичний режим.

	64. Правова база політичної участі. 65. Раціональність політичної діяльності. 66. Політичне функціонування. 67. Бюрократія як тип функціонування. 68. Депутатська діяльність. 69. Теорія раціонального вибору при аналізі політичних процесів. 70. Політична позиція, її види. 71. Соціально-політичні рухи: поняття. 72. Типологія політичних рухів. 73. Етапи виникнення політичних рухів. 74. Поняття політичної мобілізації. 75. PR як політична мобілізація. 76. Теоретичні підходи до вивчення електоральної поведінки. 77. Види політичних повідомлень. 78. Політична реклама. 79. Стратегії політичної реклами. 80. Засоби політичної реклами. 81. Поняття політичної комунікації. 82. Моделі політичної комунікації. 83. Моделі електоральної поведінки. 84. Поняття відчуження. 85. Типологія відчуження. 86. Конформізм як форма політичної участі. 87. Електоральна поведінка.
Опитування	Анкета-оцінка з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК

Схема курсу

Тиж. год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література / Ресурси в Інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
Тиж. 1. **2 акад. год.**	**Тема1. Зміст та структура курсу. Предмет та методологія вивчення.** *- Предмет та завдання курсу.* *- Методологічні особливості дослідження динамічних вимірів політики;* *- Інституційний підхід; Структурно-функціональний підхід; Теорія раціонального вибору; Дискурс-аналіз.*	Лекція	1. Бортніков В. Політична участь і демократія: українські реалії. Луцьк: Вежа, 2007. – 524 с. 2. Норт Д. Інституції, інституційна зміна та функціонування економіки / Д. Норт – К.: Основи, 2000. – 198 с. 3. Oppenheimer J. A. Principles of politics: a rational choice theory guide to politics and social justice. – Cambridge: Cambridge University Press, 2012. 312 p. 4. Schmidt V. Taking Ideas and Discourse Seriously: Explaining Change through Discursive Institutionalism as the Fourth “New Institutionalism” // European Political Science Review. – 2010. – Vol. 2, Issue 1. – P. 1–25. 5. Schmidt V. Reconciling Ideas and Institutions through Discursive Institutionalism // *Ideas and Politics in Social Science Research* // D. Béland, R. H. Cox (eds.). New York: Oxford University Press, 2011. – P. 47–64. 6. Shypunov H. Social Rationality as the Basis of Political Discourse / M. Kovalchuk, K. Khvoinytska-Pereima, H. Shypunov, Y. Kovalchuk // Evropsky Politicky a Pravni Diskurz. – 2024. – Vol. 11(1). – P. 19–28. doi.org/10.46340/eppd.2024.11.1.3 7. Shypunov H. Dialogic Basis of the Categories of “Openness” and “Tolerance” to the “Other” in Modern Political Discourse – Martin Buber and Gabriel Marcel / H. Shypunov, M.Kovalchuk // Studia Warmińskie. – 2021. – Vol. 58. – P. 87–99. doi.org/10.31648/sw.6418 8. Вісник Львівського університету: серія філософсько-політологічні студії / URL: http://fps-	Самостійне завдання, 5 год.	1 тиждень.

			visnyk.lnu.lviv.ua/uk/ 9. European Consortium for Political Research / URL: https://ecpr.eu/ 10. Political Process Theory / URL: https://www.thoughtco.com/political-process-theory-3026451		
Тиж. 2. **2 акад. год.**	**Тема 2. Поняття політичного процесу. Політичний процес як функціональна характеристика системи.** - *Динамічне та статичне розуміння політики;* - *Поняття політичного процесу.* - *Підходи до розуміння політичного процесу.*	Лекція, Дискусія, Тьюторство	1. Арендт Х. Становище людини / Пер. з англ. – Львів: Літопис, 1999. – 256 с. 2. Арістотель. Політика / Пер. з давньогрецької. – К.: Основи, 2000. – 238 с. 3. Баландьє Ж. Політична антропологія / пер. з франц. О. Хоми. Київ: «Альтпрес», 2002. 252 с. 4. Бортніков В. Політична участь і демократія: українські реалії. Луцьк: Вежа, 2007. – 524 с. 5. Горбатенко В. Людина і суспільство в ситуації постмодерну: філософсько-політичні детермінанти. Соціогуманітарні проблеми людини. 2010. № 5. С. 151–166. 6. Деггер Р. Участь у політичному житті і проблема апатії //Демократія: Антологія / Упоряд. О. Проценко. – К.: Смолоскип, 2005. – С. 304 – 326. 7. Фуко М. Археологія Знання. – Київ: Основи, 2004. – 327 с. 8. Conway M. M. Political Participation in the United States. – 3d ed. – Washington, DC: CQ Press, 2000. – 227 p. 9. Crotty W. J. Political participation and American democracy. – N.Y.: Greenwood Press, 1991. – 2008. – 233 p. 10. Вісник Львівського університету: серія філософсько-політологічні студії / URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/uk/	Самостійне завдання, 5 год.	1 тиждень.

			11. European Consortium for Political Research / URL: https://ecpr.eu/ 12. Political Process Theory / URL: https://www.thoughtco.com/political-process-theory-3026451		
Тиж. 3. **2 акад. год.**	**Тема 3. Класична і некласична парадигма розуміння політичного процесу.** - *Політичний процес в класичних доктринах політики;* - *Некласична парадигма: політичний процес як самодетермінований процес, визначення політики як конструювання політичної дійсності.*	Лекція, Дискусія, Тьюторство	1. Баландьє Ж. Політична антропологія / пер. з франц. О. Хоми. Київ: «Альтпрес», 2002. 252 с. 2. Бортніков В. Політична участь і демократія: українські реалії. Луцьк: Вежа, 2007. – 524 с. 3. Горбатенко В. Людина і суспільство в ситуації постмодерну: філософсько-політичні детермінанти. Соціогуманітарні проблеми людини. 2010. № 5. С. 151–166. 4. Денисенко В. Політика в контексті антропологічних вимірів // Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право. 2013. № 1(17). С. 34-39. 5. Фуко М. Археологія Знання. – Київ: Основи, 2004. – 327 с. 6. Schmidt V. Taking Ideas and Discourse Seriously: Explaining Change through Discursive Institutionalism as the Fourth “New Institutionalism” // European Political Science Review. – 2010. – Vol. 2, Issue 1. – P. 1–25. 7. Schmidt V. Reconciling Ideas and Institutions through Discursive Institutionalism // *Ideas and Politics in Social Science Research* // D. Béland, R. H. Cox (eds.). New York: Oxford University Press, 2011. – P. 47–64. 8. Вісник Львівського університету: серія філософсько-політологічні студії / URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/uk/ 9. European Consortium for Political Research / URL: https://ecpr.eu/ 10. International Political Anthropology Journal / URL: https://www.politicalanthropology.org/ipa-journal 11. Political Process Theory / URL: https://www.thoughtco.com/political-process-theory-3026451	Самостійне завдання, 5 год.	1 тиждень.

Тиж. 4. **2 акад. год.**	**Тема 4. Детермінанти політичного процесу.** *- Економічні детермінанти політичного процесу.* *- Соціальні фактори політичного процесу.* *- Політичний процес як самодетермінований.*	Лекція, Дискусія, Тьюторство	1. Горбатенко В. Людина і суспільство в ситуації постмодерну: філософсько-політичні детермінанти. Соціогуманітарні проблеми людини. 2010. № 5. С. 151–166. 2. Деггер Р. Участь у політичному житті і проблема апатії //Демократія: Антологія / Упоряд. О. Проценко. – К.: Смолоскип, 2005. – С. 304 – 326. 3. Карамишева Н. «Знаюча людина» як соціокультурний феномен. Соціогуманітарні проблеми людини. 2013. № 7. С. 26–36. 4. Кутуєв П. Трансформації модерну: інституції, ідеї, ідеології: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2016. 516 с. 5. Beck U., Giddens A., Lash S. Reflexive Modernization. Politics, Tradition and Aesthetics in the Modern Social Order. Cambridge: Polity Press. 1994. 6. Вісник Львівського університету: серія філософсько-політологічні студії / URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/uk/ 7. European Consortium for Political Research / URL: https://ecpr.eu/ 8. International Political Anthropology Journal / URL: https://www.politicalanthropology.org/ipa-journal 9. Political Process Theory / URL: https://www.thoughtco.com/political-process-theory-3026451	Самостійне завдання, 5 год.	1 тиждень.
Тиж. 5. **2 акад. год.**	**Тема 5. Аксіологічні детермінанти політичного процесу.** *- Цінності та їх зв'язок з інтересами та потребами;* *- Політичний процес як формування та трансформація цінностей. Теорія безшумної революції.*	Лекція, Дискусія, Тьюторство	1. Горбатенко В. Людина і суспільство в ситуації постмодерну: філософсько-політичні детермінанти. Соціогуманітарні проблеми людини. 2010. № 5. С. 151–166. 2. Кутуєв П. Трансформації модерну: інституції, ідеї, ідеології: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2016. 516 с. 3. Рікер П. Право і справедливість / Пер. з фр. – Київ: Дух і літера, 2002. – 216 с. 4. Шипунов Г. «Нова політика» як наслідок ціннісної трансформації сучасних суспільств:	Самостійне завдання, 5 год.	1 тиждень.

	- *Ідеологія як тлумачення дійсності, як вид політичного дискурсу.*		особливості виникнення та тенденції інституційного розвитку в Західній Європі / Г. Шипунов, В. Швець // Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. – 2022. – Вип. 40. – С. 215–223. doi.org/10.30970/PPS.2022.40.28 5. Beck U., Giddens A., Lash S. Reflexive Modernization. Politics, Tradition and Aesthetics in the Modern Social Order. Cambridge: Polity Press. 1994. 6. Inglehart R. The Silent Revolution: Changing Values and Political Styles among Western Publics. Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1977. 482 p. 7. Lipset S. M. Political Man. The Social Bases of Politics. Baltimore: The Johns Hopkins U.P., 1988. 8. Schmidt V. Taking Ideas and Discourse Seriously: Explaining Change through Discursive Institutionalism as the Fourth "New Institutionalism" // European Political Science Review. – 2010. – Vol. 2, Issue 1. – P. 1–25. 9. Вісник Львівського університету: серія філософсько-політологічні студії / URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/uk/ 10. European Consortium for Political Research / URL: https://ecpr.eu/ 11. International Political Anthropology Journal / URL: https://www.politicalanthropology.org/ipa-journal 12. Political Process Theory / URL: https://www.thoughtco.com/political-process-theory-3026451		

Тиж. 6. **2 акад. год.**	**Тема 6. Типологія політичних процесів.** - *Д. Істон, Г. Алмонд та типологія політичних процесів;* - *Т. Парсонс: взаємозв'язок між політикою та соціальною сферою, особливості політичного процесу.* - *Сучасні типології процесів.* - *Режими перебігу політичних процесів: розвитку, функціонування.*	Лекція, Дискусія, Тьюторство	1. Деггер Р. Участь у політичному житті і проблема апатії //Демократія: Антологія / Упоряд. О. Проценко. – К.: Смолоскип, 2005. – С. 304 – 326. 2. Кононенко С. Політичний ризик і тоталітарний комфорт // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України. – К., 2008. – Вип. 42. (підсерія «Курасівські читання»). 3. Кутуєв П. Модерн, модернізація, розвиток: ідеї та практики: монографія. Київ: Талком, 2015. 467 с. 4. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм: монографія. Київ: Сталь, 2005. 500с. 5. Фоломєєв М. А. Політичні актори як дійові сили політичного процесу: проблема концептуалізації. Вісн. Дніпропетровськ. ун-ту. Сер. Філософія. Соціологія. Політологія. Дніпропетровськ: ДНУ імені Олеся Гончара, 2012. № 9(2). Вип. 22 (3). С. 207–211. 6. Шипунов Г. Концептуальні засади транзитологічної парадигми: історія становлення // Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. 2012. Випуск 2. С. 103-114. 7. Acemoglu D., Robinson J. Non-Modernization: Power-Culture Trajectories and the Dynamics of Political Institutions. Annual Review of Political Science. 2022. Vol.25 (1). P. 323-339. 8. Dalton R. J. Citizen Politics: Public Opinion and Political Parties in Advanced Industrial Democracies. 6-th ed. Washington: CQ Press, 2013. 342 p. 9. O'Donnell G., Schmitter P.C. Transitions from Authoritarian Rule: Tentative Conclusions about Uncertain Democracies. Baltimore and London: The Johns Hopkins University Press, 1986. 81 p. 10. Вісник Львівського університету: серія філософсько-політологічні студії / URL: http://fps-	Самостійне завдання, 5 год.	1 тиждень.

			visnyk.lnu.lviv.ua/uk/ 11. European Consortium for Political Research / URL: https://ecpr.eu/ 12. Political Process Theory / URL: https://www.thoughtco.com/political-process-theory-3026451		
Тиж. 7. **2 акад. год.**	**Тема 7. Етапи політичного процесу.** - *Теорія циклічності політичних процесів.* - *Функціонування політичної системи: процес відтворення ознак системи, прийняття рішень.* - *Особливості політичного процесу та його етапів в Україні.*	Лекція, Дискусія, Тьюторство	1. Денисенко В., Чепурко Г., Піддубний В. Особливості модернізації українського суспільства в умовах глобалізації. Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. 2018. Випуск 17. С. 145–154. 2. Зеленько Г. Кризи політичного розвитку в Україні:причини та зміст. Політичні дослідження. 2021. № 2. С. 33–61. 3. Колодій А. Від «Сірої зони» до кольору сонця: помаранчева революція і демократичний перехід в Україні // Агора. Україна – нові перспективи. Випуск 1. – К.: Стилос, 2005. – С. 9–23. 4. Кутуєв П. Модерн, модернізація, розвиток: ідеї та практики: монографія. Київ: Талком, 2015. 467 с. 5. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм: монографія. Київ: Сталь, 2005. 500с. 6. Маційовський Ю. У пастці гібридності: зигзаґи трансформацій політичного режиму в Україні (1991-2014) : монографія. Чернівці: Книги – XXI, 2016. 552 с. 7. Фоломєєв М. А. Політичні актори як дійові сили політичного процесу: проблема	Самостійне завдання, 5 год.	1 тиждень.

			концептуалізації. Вісн. Дніпропетровськ. ун-ту. Сер. Філософія. Соціологія. Політологія. Дніпропетровськ: ДНУ імені Олеся Гончара, 2012. № 9(2). Вип. 22 (3). С. 207–211. 8. Шипунов Г. Концептуальні засади транзитологічної парадигми: історія становлення // Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. 2012. Випуск 2. С. 103-114. 9. Prokop M. Badanie nad reżimami hybrydalnymi. Case study systemy polityczne Ukrainy i Rosji w latach 2000-2012. Kielce: Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, 2020. 258 s. 10. Вісник Львівського університету: серія філософсько-політологічні студії / URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/uk/ 11. European Consortium for Political Research / URL: https://ecpr.eu/ 12. Political Process Theory / URL: https://www.thoughtco.com/political-process-theory-3026451		
Тиж. 8. **2 акад. год.**	**Тема 8. Легітимація та делегітимація політичного процесу.** - *Підходи до розуміння легітимності.* - *Легітимаційна та делегітимаційна ситуація.* - *Джерела легітимності політичного процесу.* - *Криза політичного процесу та його делегітимація.*	Лекція, Дискусія, Тьюторство	1. Алексєєва Т. Легітимність влади у період транзиту // Політична думка. – 1998. – №3– 4. – С. 109–120. 2. Бортніков В. Політична участь і демократія: українські реалії. Луцьк: Вежа, 2007. – 524 с. 3. Даймонд Л. Консолідація демократії і політична культура // Демократія. Антологія / упорядник О. Проценко. Київ: Смолоскип, 2005. С. 882-942. 4. Дарендорф Р. Ліберальний устрій під тиском: демократичні дилеми // У пошуках нового устрою: Лекції на тему політики свободи у XXI ст.: Пер. з нім. – К.: Вид. дім „Києво-Могилянська академія”, 2006. – С. 74–90. 5. Деггер Р. Участь у політичному житті і проблема апатії //Демократія: Антологія / Упоряд. О. Проценко. – К.: Смолоскип, 2005. – С. 304 – 326.	Самостійне завдання, 5 год.	1 тиждень.

			6. Зеленько Г. Кризи політичного розвитку в Україні:причини та зміст. Політичні дослідження. 2021. № 2. С. 33–61. 7. Кірюхін Д. Теорії модернізації та посткомуністичні суспільства. Актуальні проблеми духовності: зб. наук. праць / ред.: Я.В. Шрамко. 2015. Вип. 16. С.125-134. 8. Особливості суспільно-політичної модернізації країн пострадянського простору : монографія / за ред. к.і.н., доц. А.Г.Бульвінського. Київ : ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України», 2017. 288 с. 9. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір. – Львів: Тріада плюс, 2004. – 392 с. 11. O'Donnell G., Schmitter P.C. Transitions from Authoritarian Rule: Tentative Conclusions about Uncertain Democracies. Baltimore and London: The Johns Hopkins University Press, 1986. 81 p. 10. Вісник Львівського університету: серія філософсько-політологічні студії / URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/uk/		
Тиж. 9. **2 акад. год.**	**Тема 9. Групова активність у політичному процесі.** - *Групи інтересів як учасники політичного процесу.* - *Лобізм як система. представництва групових інтересів.* - *Корпоративізм та неокорпоративізм.* - *Масові політичні рухи як суб'єкти політики.*	Лекція, Дискусія, Тьюторство	1. Бортніков В. Політична участь і демократія: українські реалії. Луцьк: Вежа, 2007. – 524 с. 2. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір. – Львів: Тріада плюс, 2004. – 392 с. 3. Фоломєєв М. А. Політичні актори як дійові сили політичного процесу: проблема концептуалізації. Вісн. Дніпропетровськ. ун-ту. Сер. Філософія. Соціологія. Політологія. Дніпропетровськ: ДНУ імені Олеся Гончара, 2012. № 9(2). Вип. 22 (3). С. 207–211. 4. Dalton R. J. Citizen Politics: Public Opinion and Political Parties in Advanced Industrial Democracies. 6-th ed. Washington: CQ Press, 2013. 342 p. 5. Dye T.R., Zeigler H. The Irony of Democracy: An Uncommon Introduction to American Politics. Stamford: Cengage Learning, 2008. — 448 p.	Самостійне завдання, 5 год.	1 тиждень.

			6. Conway M. M. Political Participation in the United States. – 3d ed. – Washington, DC: CQ Press, 2000. 227 p. 7. Crotty W. J. Political participation and American democracy. – N.Y.: Greenwood Press, 1991. – 2008. 233 p. 8. O'Donnell G., Schmitter P.C. Transitions from Authoritarian Rule: Tentative Conclusions about Uncertain Democracies. Baltimore and London: The Johns Hopkins University Press, 1986. 81 p. 9. Schmitter P.C. Neo-Corporatism and the State \\ https://www.academia.edu/56944396/Neo_corporatism_and_the_State 10. Вісник Львівського університету: серія філософсько-політологічні студії / URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/uk/ 11. European Consortium for Political Research / URL: https://ecpr.eu/ 12. Political Process Theory / URL: https://www.thoughtco.com/political-process-theory-3026451		
Тиж. 10. **2 акад. год.**	**Тема 10. Політичні процеси традиційного, індустріального та інформаційного суспільств.** - *Особливості політичного процесу у традиційних суспільствах.* - *Роль та риси політики у індустріальних суспільствах.* - *Інформаційне суспільство: тенденції політичного процесу.*	Лекція, Дискусія, Тьюторство	1. Белл Д. Прихід постіндустріального суспільства // Сучасна зарубіжна соціальна філософія. – К.: Либідь, 1996. 2. Вельш В. Наш постмодерний модерн / пер. з нім. А.Л. Богачова, М.Д. Култаєвої, Л.А.Ситніченко. Київ: Альтерпрес, 2004. 328 с. 3. Гантінґтон С. Політичний порядок у мінливих суспільствах / пер. з англ. Тарас Цимбал. Київ: Наш Формат, 2020. 448 с. 4. Горбатенко В. Людина і суспільство в ситуації постмодерну: філософсько-політичні детермінанти. Соціогуманітарні проблеми людини. 2010. № 5. С. 151–166. 5. Денисенко В., Чепурко Г., Піддубний В. Особливості модернізації українського суспільства в умовах глобалізації. Вісник Львівського університету. Серія філософсько-	Самостійне завдання, 6 год.	1 тиждень.

			політологічні студії. 2018. Випуск 17. С. 145–154. 6. Кірюхін Д. Теорії модернізації та посткомуністичні суспільства. Актуальні проблеми духовності: зб. наук. праць / ред.: Я.В. Шрамко. 2015. Вип. 16. С.125-134. 7. Кутуєв П. Трансформації модерну: інституції, ідеї, ідеології: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2016. 516 с. 8. Кутуєв П. Модерн, модернізація, розвиток: ідеї та практики: монографія. Київ: Талком, 2015. 467 с. 9. Маруховський О. Переваги та вади інформаційного суспільства // Політичний менеджмент. – 2005. – № 1 (10). 10. Тофлер Е. Третя хвиля / Пер.з англ. – К.: Всесвіт, 2000. 480 с. 11. Bugden D. Technology, Decoupling, and Ecological Crisis: Examining Ecological Modernization Theory Through Patent Data. Environmental Sociology. 2022. Vol. 8 (3). P. 228-241. 10. Вісник Львівського університету: серія філософсько-політологічні студії / URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/uk/ 11. European Consortium for Political Research / URL: https://ecpr.eu/ 12. Political Process Theory / URL: https://www.thoughtco.com/political-process-theory-3026451		
Тиж. 11. **2 акад. год.**	**Тема 11. Стабільність політичного процесу. Політичний ризик.** - *Поняття політичної стабільності.* - *Типологія політичної стабільності.*	Лекція, Дискусія, Тьюторство	1. Гантінґтон С. Політичний порядок у мінливих суспільствах / пер. з англ. Тарас Цимбал. Київ: Наш Формат, 2020. 448 с. 2. Деггер Р. Участь у політичному житті і проблема апатії //Демократія: Антологія / Упоряд. О. Проценко. – К.: Смолоскип, 2005. – С. 304 – 326. 3. Зеленько Г. Кризи політичного розвитку в Україні:причини та зміст. Політичні дослідження. 2021. № 2. С. 33–61.	Самостійне завдання, 5 год.	1 тиждень.

	- *Стабільність у різних політичних режимах.* - *Політичний ризик. Поняття.* - *Методики вивчення та обрахунку.* - *Управління політичним ризиком.*		4. Кононенко С. Політичний ризик і тоталітарний комфорт // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України. – К., 2008. – Вип. 42. (підсерія «Курасівські читання»). 5. Кутуєв П. Трансформації модерну: інституції, ідеї, ідеології: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2016. 516 с. 6. Кутуєв П. Модерн, модернізація, розвиток: ідеї та практики: монографія. Київ: Талком, 2015. 467 с. 7. Кутуєв П. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм: монографія. Київ: Сталь, 2005. 500с. 8. Маційовський Ю. У пастці гібридності: зиґзаґи трансформацій політичного режиму в Україні (1991-2014) : монографія. Чернівці: Книги – ХХІ, 2016. 552 с. 9. Bugden D. Technology, Decoupling, and Ecological Crisis: Examining Ecological Modernization Theory Through Patent Data. Environmental Sociology. 2022. Vol. 8 (3). P. 228-241. 10. Dalton R. J. Citizen Politics: Public Opinion and Political Parties in Advanced Industrial Democracies. 6-th ed. Washington: CQ Press, 2013. 342 p. 11. Giddens A. The Politics of Climate Change. Cambridge: Polity. 2009. 12. Вісник Львівського університету: серія філософсько-політологічні студії / URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/uk/ 13. European Consortium for Political Research / URL: https://ecpr.eu/ 14. Political Process Theory / URL: https://www.thoughtco.com/political-process-theory-3026451		

Тиж. 12. **2 акад. год.**	**Тема 12. Революційні та еволюційні політичні процеси.** - *Еволюційна та революційна парадигми розвитку політичної системи.* - *Революція: теоретичні підходи, поняття, ознаки.* - *Особливості оксамитових революцій.*	Лекція, Дискусія, Тьюторство Груповий проєкт	1. Гантінґтон С. Політичний порядок у мінливих суспільствах / пер. з англ. Тарас Цимбал. Київ: Наш Формат, 2020. 448 с. 2. Кірюхін Д. Теорії модернізації та посткомуністичні суспільства. Актуальні проблеми духовності: зб. наук. праць / ред.: Я.В. Шрамко. 2015. Вип. 16. С.125-134. 3. Колодій А. Від «Сірої зони» до кольору сонця: помаранчева революція і демократичний перехід в Україні // Агора. Україна – нові перспективи. Випуск 1. – К.: Стилос, 2005. – С. 9–23. 4. Маційовський Ю. У пастці гібридності: зиґзаґи трансформацій політичного режиму в Україні (1991-2014) : монографія. Чернівці: Книги – ХХІ, 2016. 552 с. 5. Норт Д. Інституції, інституційна зміна та функціонування економіки / Д. Норт – К.: Основи, 2000. – 198 с. 6. Шипунов Г. Інституційні особливості посткомуністичних політичних режимів як детермінанта розвитку (пост)комуністичних партій / Г. Шипунов // Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. – 2023. – Вип. 50. – С. 213–220. doi.org/10.30970/PPS.2023.50.28 7. Шипунов Г. Політичні режими посткомуністичних держав та специфіка організаційної еволюції політичних партій: особливості дослідження / Г. Шипунов // Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. – 2023. – Вип. 48. – С. 322–333. doi.org/10.30970/PPS.2023.48.40 8. Шипунов Г. Концептуальні засади транзитологічної парадигми: історія становлення // Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. 2012. Випуск 2. С. 103-114. 9. Fisun O. Neopatrimonialism in Post-Soviet Eurasia / Stubborn Structures: Reconceptualizing Post-Communist Regimes / Edited by Bálint Magyar.	Самостійне завдання, 6 год.	1 тиждень.

			Budapest-New-York: CEU Press, 2019. P. 75–96. 10. O'Donnell G., Schmitter P.C. Transitions from Authoritarian Rule: Tentative Conclusions about Uncertain Democracies. Baltimore and London: The Johns Hopkins University Press, 1986. 81 p. 11. Prokop M. Badanie nad reżimami hybrydalnymi. Case study systemy polityczne Ukrainy i Rosji w latach 2000-2012. Kielce: Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, 2020. 258 s. 12. Matsiyevsky Y. Mixed Values and Societal Constraints: The Weak Prospects for Authoritarianism in Ukraine // Demokratizatsiya: The Journal of Post-Soviet Democratization Institute for European, Russian, and Eurasian Studies. The George Washington University Advanced Publishing. Vol. 29 (2), 2021. P.135-158. 13. Matsiyevsky Yu. Revolution without regime change: The evidence from the post-Euromaidan Ukraine // Communist and Post-Communist Studies. – Issue 51. 2018. – P.349-359. 14. Мацієвський Ю. Між авторитаризмом і демократією: політичний режим після «помаранчевої революції». Політичний менеджмент. 2006. № 5. С.18-32. 15. Мацієвський Ю. «Помаранчева революція» крізь призму транзитології // Журнал «Ї». - № 40. – 2005. 16. Романюк О. Посткомуністичні революції // Політичний менеджмент. – 2005. – № 4(13). – С. 16-28. 17. Huntington S.P. Trzecia fala demokratyzacji. Warszawa: PWN, 1995. 326 s. 18. Вісник Львівського університету: серія філософсько-політологічні студії / URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/uk/ 19. European Consortium for Political Research / URL: https://ecpr.eu/		

Тиж. 13. **2 акад. год.**	**Тема 13. Політичні процеси перехідних суспільств: український контекст** - *Особливості становлення «класичної» транзитологічної парадигми* - *дотранзитологічний етап (теорія модернізації; Д. Растоу);* - *етап утвердження транзитологічної парадигми (Г. О'Доннелл, Ф.Шміттер, Л. Вайтхед);* - *період тестування теорії демократичного транзиту (А.Пшеворський).* - *Особливості застосування транзитологічної парадигми для пояснень суспільно-політичних перетворень на пострадянському просторі. Суть «некласичної» транзитологічної парадигми.*	Лекція, Дискусія, Тьюторство Груповий проєкт	1. Кірюхін Д. Теорії модернізації та посткомуністичні суспільства. Актуальні проблеми духовності: зб. наук. праць / ред.: Я.В. Шрамко. 2015. Вип. 16. С.125-134. 2. Колодій А. Від «Сірої зони» до кольору сонця: помаранчева революція і демократичний перехід в Україні // Агора. Україна – нові перспективи. Випуск 1. – К.: Стилос, 2005. – С. 9–23. 3. Мацієвський Ю. У пастці гібридності: зиґзаґи трансформацій політичного режиму в Україні (1991-2014) : монографія. Чернівці: Книги – XXI, 2016. 552 с. 4. Шипунов Г. Інституційні особливості посткомуністичних політичних режимів як детермінанта розвитку (пост)комуністичних партій / Г. Шипунов // Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. – 2023. – Вип. 50. – С. 213–220. doi.org/10.30970/PPS.2023.50.28 5. Шипунов Г. Політичні режими посткомуністичних держав та специфіка організаційної еволюції політичних партій: особливості дослідження / Г. Шипунов // Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. – 2023. – Вип. 48. – С. 322–333. doi.org/10.30970/PPS.2023.48.40 6. Шипунов Г. Концептуальні засади транзитологічної парадигми: історія становлення // Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. 2012. Випуск 2. С. 103-114. 7. Fisun O. Neopatrimonialism in Post-Soviet Eurasia / Stubborn Structures: Reconceptualizing Post-Communist Regimes / Edited by Bálint Magyar. Budapest-New-York: CEU Press, 2019. P. 75–96. 8. O'Donnell G., Schmitter P.C. Transitions from Authoritarian Rule: Tentative Conclusions about Uncertain Democracies. Baltimore and London: The Johns Hopkins University Press, 1986. 81 p.	Самостійне завдання, 6 год.	1 тиждень.

			9. Prokop M. Badanie nad reżimami hybrydalnymi. Case study systemy polityczne Ukrainy i Rosji w latach 2000-2012. Kielce: Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, 2020. 258 s. 10. Matsiyevsky Y. Mixed Values and Societal Constraints: The Weak Prospects for Authoritarianism in Ukraine // Demokratizatsiya: The Journal of Post-Soviet Democratization Institute for European, Russian, and Eurasian Studies. The George Washington University Advanced Publishing. Vol. 29 (2), 2021. P.135-158. 11. Matsiyevsky Yu. Revolution without regime change: The evidence from the post-Euromaidan Ukraine // Communist and Post-Communist Studies. – Issue 51. 2018. – P.349-359. 12. Мацієвський Ю. Між авторитаризмом і демократією: політичний режим після «помаранчевої революції». Політичний менеджмент. 2006. № 5. С.18-32. 13. Мацієвський Ю. «Помаранчева революція» крізь призму транзитології // Журнал «Ї». - № 40. – 2005. 14. Романюк О. Посткомуністичні революції // Політичний менеджмент. – 2005. – № 4(13). – С. 16-28. 15. Huntington S.P. Trzecia fala demokratyzacji. Warszawa: PWN, 1995. 326 s. 16. Вісник Львівського університету: серія філософсько-політологічні студії / URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/uk/ 17. European Consortium for Political Research / URL: https://ecpr.eu/		